

KUKŪMBUKĪLA U NTWA

 Ndaga ugwe, Nkundwe Neville. Nhobwike fiyo ukuya apa, Nkundwe Neville, kangi u—u lusako ulwakwitugasya mmabuyo aga ga Kumwanya kangi, mwa Kristi Yeso. Kangi imbalilo sikālindamisyemo siku une, ikyēne akabalilo kōsa kikunhobosya une. Umwe mumenye, kingipo... Une ngongelelapo ukwītēngania akabalilo kāko une ndi ni mbalilo inini, panongwa yakuti ikyo iki une ngwinogona i Kipanga kili. Ena, une ndinalyo i Lisimbo kuli ikyo, likuyoba, “Ukutila mma, Ntimo unnini, ikyēne kyo gwīnu—bwīgāne ubununu bwa Tāta gwīnu ukubapa umwe i Kitangalala.” Kangi une ngulonda... ugo go Ntimo unnini une ngulonda ukubaligwa nago ilisiku lila, gugo ugu Umwene aayobile, “Komma ukutila.” Kangi uswe tuli basangaluke fiyo panongwa ya lusako ulwa ukwisa ukusuluka pasi ikilo iki.

² Kangi une ngālīsile nu lubīngililo lwa kuyoba. Itolo utubalilo tunīni utu tukindilepo alipo yumo yūyo ālīsile ku kifigo, kangi akabalilo kāko une nāli mbufūndilo bumu, ngwēga utusanusyo tumo tutēndekesigwe kuli utusimbo tumo utu une ngulōnda ukubōmbēla lilino lululu ulu mu ngomāno isi sikwisa isya Phoenix na Tucson, kangi ukwisila mula. Kangi une itolo nālyendilepo naloliloli ukuswīligwa mwa Mbepo, umwe mumenye, isya findu ifinunu ifya Kyala, ukufwāna nu Kimalīsyō, kangi i kimanyisyo pa *Kimalīsyō*. Kangi unkasi gwāngu alinkwisa kangi umwene ālimbulīle une ukuti ālipo yumo ikwisa ukwagana nanine, kangi une—une ngākipilikisye ikyene itolo kanunu, polelo ukufuma apo, fiki, alinkuti, “Ngimba ugwe kuyaga pasi ku kipanga ikilo iki?”

³ Kangi une ndinkuti, “Une ngwinogona lulo.” Kangi une ndinkukindilila ukugela ukubika mwa mbepo gwa ifi une nabombaga. Kangi umwene alinkugomokela kangi alinkuti umwene aali mundu umbine ikwisa ukwiputiligwa. Une ndinkuti, “Ena, polelo, une ngusulukaga ku kipanga, mulimosa, muketile, linga ikyene kyo kwiputila ababine.” Une akabalilo kosa, ikyo kyo... Umwe mumenye, ifindu ifyo fyo... uswe tubagisenie ukubega abene mbibimbibi bōmumo kubagile linga abandu babine kangi bafūmbwe. Gwēsa yūyo afumile pakuya mbine amēnye akapālisyilo iki ikyēne kikusanusya ukuya mbūmbulusigwe na maka ga Kyala amakulumba gakubūmbulusya. Kangi ikindu ikimogi fiyo ikyene kili, lo lusako luki.

⁴ Lilino, pa Ndungu ugu gukwisa, linga u Ntwa ikwitikisya, Nkundwe Neville kangi nayumo gwa bēne ali nako kalikōsa akapasima, une ndinkwinogona ulubunju lwa Ndungu ugu gukwisa kulubunju une—une angali ngutwala indumi yangu

ya Krismasi ku bandu, panongwa yakuti ukubitikisya abene—ukubitikisya abene... Bamo mwa bene bikufumila kubutali ukusōkápo, umwe mumenye, kangi bo yu Georgia na mabuyo amakindane, kangi ikyo kisakubītikisya abēne ukugomokela nkabalilo ukubōmba ifyābo ifyakulakula ifya Krisimasi ni findu.

⁵ Kangi Billy isile itolo nukumbula une, alinkuti kalumbu gwangu, Delores, Pandungu ugu gukwisa namayolo itolo bo bukālī ububōmbèlo, ali nu luko lumo lwa u tunini—u tunini utwābupi kuli a bānīke, akabātiko akanini apa abēne bikuyaga, umwe mumenye, akanīni akakino ka Krisimasi aka abēne bikulōnda ukubīkapo bo bukālī ububōmbèlo ukwānda. Kangi une nāyobile, “Ena, ikyo kisakuyaga Pandungu namayolo bule ikyēne?”

Alinkuti, “Ena.”

Une ndinkuti, “Ikyyo kitisakusofania napanandi mma, polelo.”

⁶ Lilino, muketile, pa Kibili lya Krisimasi lyo kyenikyāke kya Krismasi, polelo linga... pamo pa Kibili iki kikwisa, u ndungu, yo Krisimasi. Polelo ikyyo kibagile ukukamata abandu, umwe muketile, kangi polelo mukufimbilisigwa ukugomokela ku kaya pa kyenikyāke kya Krismasi, kangi pa Kilembelo, polelo une ndinkwinogona ukuti une... ena, imilungu mibili. Uko ko kutalusya, imilungu mibili ko kutalusya. Polelo une ninogonaga ukuti lumo une nisile ikilo iki nukubaleka abandu bamanye, linga u Ntwa ikwitikisya, kangi Nkundwe Neville akaya nakyyo nakimo ikypasima. Ukuti, une bwila niganile ukupa indumi yangu ya Krisimasi ku kipanga, kangi i ndumi yangu ya Paasa, kangi kilikyosa iki u Ntwa ikubiika pa ndumbula yaangu ukupa. Kangi u Ndungu ugu gukwisa, u Ntwa itikisyege, ulubunju lwa Ndungu ugu gukwisa une ngupa...

⁷ Kangi i nongwa une ngukyege ikyyene ulubunju mbuyo bwa namayolo, kuko abandu aba bikufumila kubutali fiyo, abēne bali na pamūsi ukwēnda ukuti abēne babagile ukufika ku kāya, umwe mukētile. Kangi une kinunupo nje nakyyo ikyyene nkilo, une ngwinogona amayolo go manunupo. Une—une mbuganile ubulumbilili bwa namayolo, akabalilo kako ilisuba likubuka pasi, ikindukimo, ikingi. Umwene aali Kyala mu ngunda gwa Edeni, kwa Adamu, abagile ukwisa mbutalalifu bwa namayolo nukuyoba kwa Adam. Muketile, kangi une niganile ubulumbilili bwa namayolo. Lōli, kangi i njila ifyākusyungutīla fila apa, ukuti ikyyene kikuyaga kinunupo ukuti une nāli nakyyo ikyyene ulubunju lumo, kangi ukuti abandu babagile ukubalanila.

⁸ Kangi une ngupālīsyā ukuti i kipānga kikwēletesigwa pānja kuno mu buyo ubūngi pānja ukukīnda uswe kuno, ukuya ni fwāsi iyākōngelelāpo ku kyēne. Ukufuma pa kūmāna nu kwīlūmbūsyā, kubumalikisyo uswe tulinakyyo ikyēne mulimōsa.

Umwe mumenye, unkangale Nkundwe Bosworth ālisibile ukuya nu bwinogonelo bwa busekesye, āyobīle, “U mwāna uyu ikulila nululāto-fīyo ikwēga ulutego lwīngi-fīyo.” Popāpo ikyo kyo luko lwa kilūdīko kyōsa, umwe mumenye, kangī polelo une ngwinogona ikylene kikhomba uswe panandi kamokene pa kabalilo, ngimba umwe mutikwinogona lulo?

⁹ Popāpo, kangī une ngulōnda ukuyobapo Nkundwe Anthony na babōmbelalumo bāke apa kuli u bwīm̄bilo ubuganigwa. Une itolo ndinkwingila kangī mbilike ikyo. Kangī, umwe mumenye, ifyōmbo fila fyo ngangabwīte. Une nalondaga yumo mwa bana bangu, pabunini fiyo yumo mwa bene, ukukuba ingangabwīte, une—une . . . kangī fila ifyōmbo fyākupūta.

¹⁰ Becky ālyandile pa piano, loli umwene ali ku kanini akatubwa kala, umwe mumenye, ikyo kyo, umwene ikulonda ukuleka ikylene lilino. Kangī—kangī umwene alinkwanda . . . U manyisi āyobīle abēne babagile ukwānda pa bwīm̄bo ubufumuke. Komma, lilino, une ndikusanusya . . . umwe mumenye iki une ngusanusya, inyīm̄bo-isyakubīkisya, na fyosa bo ifyo, ubwa bwīm̄bilo bwa kalasiki, ukuti bēge bwīm̄bo bwābwīpūti ku kyēne. Akabalilo kako umwene ikufika pamwanya ku magiredi gake gapamwanya mula, polelo umwene ikwinogona, “Ena, une nīsa kusokapo itolo.” Kangī une—une . . . banike bo lutamio. Kangī, mulimosa, ikylene kikufimbilisigwa ukuya ukukoolela kwa Kyala, ukwanda itolo. Une ngusūbila u kalumbu gwāke, Sarah, kunyuma kula ikuyaga pakunkinda umwēne, mulimōsa, kangī nasiku āli nu kumanyisigwa kumo. Popāpo, popāpo polelo u kukōlēla kwa Kyala ko kununupo akabalilo kāko ikyēne kyo kipīgwe bo lula.

¹¹ Lōli une njiganile i ngāngabwīte. Une ngukumbukila akabalilo kako abene bāsāyīle i kipanga iki panja pala ku nguto, i ngangabwīte syākubile kuli sinda ilisiku panja apa, “Kula ku kipingika kuko u Mpoki gwangu āfwile, kula ku luhobokelo ukufuma ku butulwanongwa une ndinkulila, kula ku ndumbula yangu i Lilopa lyāpakīgwe,” akabalilo kāko une nāsopaga ngamo ubulingānio bwāngu ukubūka mu libwe lyapanguto.

¹² Kangī une ngukumbukila ikilo kimo ku kipanga kya Butātu kya Methodisti, akabalilo kāko u Dokotala Morrison . . . Bīngi ba umwe bāndu mwe mwālītūgēle kunyuma mu masiku gāngi mukukūmbuka Dokotala Morrison, u nyāmbāla ugwaitolo unkemesigwe. Asbury ātāgile yumo mwa nyāmbāla unkulumba-fīyo ukufuma Asubury, akabalilo kāko abēne bātāgile Dokotala Morrison, ku ngulilo yāke, u nyāmbāla unyākyāla unkāngāle. Kangī une akabalilo kosa nākuganile ukumpilika umwene ikulumbilila. Kangī une ndinkubuka ukwakumpilika umwene kula ku kipanga kya Butatu ikya Methodisti kula. Kangī ikilo kila, abalumiana babili balinkusōka pānja mu kanini aka balakoni itolo bo u nkasi na une twēndaga kula, kangī abēne bākolelāga ingangabwīte syābo mmwanya bo ulo, kangī ifyōmbo

fila kula, kangi abène bakubaga ikyo, “Kula ku kipingika kuko u Mpoki gwangu áfwile!” Ikipingika ikinywamu kula pa mwanya, bikusyütania ikusyungutula. Une nālimile itolo pa lukindi nukufyusya amaboko gangu, itolo ndinkwanda ukuntufya Kyala palapala panja. Une ndinkutoligwa ukukitula ikylene.

¹³ Lulipo uluko lumu lwa kitima nkati mwa Nkristi umpapigwe-kabili, akabalilo kâko Ikyène kikukung’usya, kilipo ikindukimo kikufimbilisigwa ukuboneka, ikyo kyo kyosa kilipo ku kyene. O, une. . . Kikayapo nakimo ngati Nkristi gwa kabalilo-kaiyolo. Uko ko kotalusya. Kukâbagile ukwêga nakimo kuli ikyène, ubwêndelemo bwângu, kukâbagile ukusütisania ikyène kuli nu mabukabi nagamo aga kîsu, pa i kîsu kyôsa, pamo’mma kyôsa ikipânganio kya fîsu fya lisuba na fyôsa, kuli iki Yeso ammanyisye une isya Mwène.

¹⁴ Alipo unnyambala yumo uyu itugesye na uswe, akabalilo kosa une nguketa ku nyuma indumbula yangu yikunyela. Ikyène yo nyâmbâla une ngukêta umwène ikulya umugonesyo, ikilo ikîngi, ikwênda pa figemekesyo. Ngimba aligwesa akubulilemo ugwe siku ugwe kuboneka ngati Oral Roberts? [Unkundwe ikuyoba, “Ena, nkundwe, ugwe ubombile, palapala bo une ngwingila muno lilino. Une nâgûlilâga kuli ugwe ukukyâgânia ikyo.”—Nsimbi] Une ngubabula umwe, akabalilo kosa une. . . Balinga. . . Umwe mumbwene Oral Roberts, kifuki mwesa ba umwe. Linga umwene atikuboneka bo yu Oral Roberts! Une itolo nalyâgigwe nguketa kunyuma. Kangi une—une ngwinogona umwene yo nnyambala panini nywamupo ukukinda mumo Oral ayilile. Lôli itolo ukukêta i njila umwène ikusânjulila i nywîli syâke, kangi ikipûlilo kyâke na kabonekelo, kangi akabalilo kôsa mu luko lwa mûndu umboneke-nsûbilígwa, itûgésye ngati Oral. Kangi polelo une—une bwila ngwinogona, “Nkundwe Oral?” Ikuboneka itolo ikindukimo bo umwene.

¹⁵ Nkundwe Oral ikwânda uluko lumu lwa sukulu ya i Bângéli panja pala lilino, une ngwitika, pamo ikindukimo. Une mbilike isya ikylene ilisiku limo. Ngimba ikylene kyo fiki? [Nkundwe Neville ikuyoba, “Unifêsite.”—Nsimbi] Unifêsite. Ena. Nkundwe Carl Williams yo yumo mwa bâke ababumalikisyo pa kyène, aba luko lumu, une ngamanya itolo iki ikylene kili lilino.

¹⁶ Lilino, lilino kumbukilaga, Pandungu, u Ntwa itikisyege, uswe tukwandaga, une ndinayo u Pâsa. . . pamo i ndumi ya Krisimasi. Kangi polelo une ne—une ne ngupâlisya ukufwâna ni kipânga ukuya bândilêko. Kangi polelo une ngusûbila ukuti iki kitisa itolo kyâkôngelelâko ku mbalilo, loli ikylene kisakuyaga kongeleligwapo ku ipyana ukuti Kyala isakupaga i kipanga kyitu, ubugûte bwitu, ubwitu. . . komma ubugûte, loli ikilundilo kyitu iki uswe twibungenie palikimo. Uswe tukiganile ikylene.

¹⁷ Kangi—kangi une ngulonda itolo ukuyoba iki. Une ndikuyaga pakwêga akabalilo kingi mma. Loli, une ndinafyo

ifindu fingi une ngufimbilisigwa ukuyoba, loli une ngaya, ikyene kikwega akabalilo kingi fiyo. Loli, une ngulonda ukuyoba iki, ikyene kyo kindukimo iki une ngabagila ukuyoba. Filipino ifindu (aligwesa ikupilikisya) ifi ugwe umenye, kangu ikyene kili mu Ngamu ya Ntwa, loli ugwe ukabagila ukuyoba ikyene. Umwe muketile, ugwe kufimbilisigwa ukukyunga ikyene kwa gwibene. Muketile? Lōli ikyakubōmbígwa kimo iki kkwēnda mmwanya, kangu kifumile pakuya kuli ku kabalilo kamo, ikyo kyo kitendekisye ukuboneka, ukuti une nswigisigwe ukukētēsya u Mbepo Mwīkēmo ikwēndendeka pakati pa bāndu ku buyo bula, kangu abēne kisita kumanya nakimo ikindu kimokyēne ikyapakīsu, muketile, lōli ukukēta u Mbepo Mwikemo ikwendendeka ku ikyo. Une ngusetulaga ikyene, u Ntwa iganenge, akabalilo kamo akafwāne. Lilino, kumbukilaga, ikyo kikunangisya Kyala pakati pa bene.

¹⁸ Bo umunduyumo, une ngusubila, nkundwe, ena, āyobile pitasipo, Nkundwe Neville āyobile ukuti, “Kyala, kisita kubala ubwītu—ubwītu ubusofanikano pakati pa uswe, ukisitakwīkōla kwītu mu bukētēlo Bwāke.” Ukuti unkēti uyu ābūkile ukukēta pa Israeli, kangu ābagile ukukēta ikyēne ni kisige ikipeligwa, na mūmo kisitalubātiko ikyēne kyāli, mūmo fikuti abēne bābōmbile ubusobi kangu abēne bābagile ukugunigwa. Lōli iki u bishopu ātōlīgwe ukukēta kyāli I Lyālābwe ilitikigwe lila kangu i Liyoka lya Nkuba lila, muketile, ukupela ukusayana. Popāpo, umwe muketile, akabalilo kāko—akabalilo kāko Balaamu ākētīle pa Israeli, umwēne āyibwēne i nongwa ukubaguna abēne. Muketile? Lōli akabalilo kāko Kyala ākētīle pa bēne, Umwēne ākētīle ubuhōmbelo. Umwēne alinkuti, “Ugwe uli ngati falasiyalupēmbelumo.” Amen. “Ngimba ywani isakubika kalikōsa mu njila yāko? Bo bunyakyāla bulebule, bo bugolofu buki ifihēma fyāko!” Iyo yo njila Kyala ābabwēne abēne. Muketile? Komma i njila u mūndu abakētēlāga abēne, komma i njila a— a bagīndikigwa abakulumba bābakētēlāga abēne; lōli i njila Umwēne ābakētēlāga abēne.

¹⁹ Kangu, O Kyala, itikisya ikyo ukuya kiyabo kyangu! Unko ikyo kiyege kiyabo kyangu, kabuno une ngaya nakyō nakimo nkati mwa nimwene iki une mbagile ukwiyobela. “Nakimo mmaboko gangu une ngutwala, itolo nubupēpe ku kipingika Kyako une ngwibanīlila.” Muketile, ikyo kyo kyosa iki uswe tuli nakyō.

²⁰ Ena, iki kyo kilo kya lukomano lwa lwiputo, pamo komma ulukomano lwa lwiputo ikilo, loli ulu lo luko lwa kibugutila kya babangeli apa. Uswe—uswe tukulōnda ukubika i Lisyu. Kangu lumu une ngulonda ukuyoba kwa umwe ikilo iki ku maminiti manandi. Mwe bingi ba umwe mwe mukulonda ukusanuka mu Lisimbo. . . Ena, ngimba umwe mumenye, ikindu ikihesya, ikyo kilinkwiguka katikati ku kyene, ku busimbe ubu une nāyaga pakubala. Ena, nkulumba. Kihesya. Yula āli

Bakorinti Bākwànda, untu gwa 11, kangi isimbo simo isi une nāsimbile pasi apa, pabuyobumo muno, isi une ninogonaga ngapo, linga une mbagile ukukyaga ikyene itolo lilino, pa Bakorinti Bākwànda, u—u—u ntu gwa 11. Papapa apa ikyene kili, papapa apa. Ena, nkulumba.

²¹ Lilino, bo tukāli uswe ukusegelela ku Lisyu, unko uswe tusegeléle u Mwāti, muketile, Yūyo yo Lisyu, ukuti uswe tubagile ukusuma ikisa kangi kuli i sayo Syake akabalilo kōsa uswe tukufunda Umwene Uyu yo Lisyu. Unko uswe twipute.

²² O Ntwa Kyala, gwīswīle ni lipyāna ni kīsa, Yūyo ayīle gwākwiḡana ukukīnda mu ngulilo, ukufuma pāpo umūndu ātulilw'īnōngwa nu kubīka kila ikikulumba ikikoga pakati pa mwēne na Ugwe, kimo kīkyo umwēne akābagile ukukilania pa mwēne mma. Umwēne āli lōsa, mōsa ntāḡigwe, kisita njila yimoyēne ukugomokela. Loli u Kyala gwa...īswīle ni lipyana lyosa, ālitendekisye ukwega Ikyakupyanikisyapo mbuyo bwake, nukuntwala umwene ukugomokela. Ikyo kisangalwīsyē indumbula sya fyosa ifi fimēnyēmo siku ifya Ugwe, Ntwa, mūmo fikuti mu lugano Lwāko ulukulumba ni lipyāna Ugwe gwālyēḡile i Kyakupyanikisyapo! Kangi bo uswe tukilenie itolo ukukiyoba ikyene, Ntwa, ikyene kyo pa Kyakupyanikisyapo kila iki uswe tukusubila ikilo iki, yula Yumo Uyu aafwile mbuyo bwa uswe twebonangi, yula ungolofu Yula Yūyo alyēḡigwe pa Mwēne ubugolofu bwītu. Ikyēne kyo mwa Umwēne uyu uswe tukusūbila.

²³ Lilino uswe nubusisya tukwisa ku Lisyu Lyake, ni ndumbula syitu isyakwinama ni mitu, mu lugīndiko na mu lupālisyo. Kangi ukusuma ukuti Ugwe kutumaga kwa uswe ikilo iki, ipyana, na Mbepo Mwikemo, kangi kwisakutupa uswe u—u Nkati gwa Būmi ugu uswe tukufūmbwa ukutupākisya uswe. Ugwe umenye katikati iki uswe tuli mbufūmbwe nakyo, kangi uswe tumenye ukuti Ugwe ufingile ukuti linga uswe tukusuma ukuti uswe tukwambililaga.

²⁴ Uswe tubagile ukukumbukila ikilo iki, Ntwa, bosa bala aba uswe tumenye ukuti aba bo babine kangi bafūmbwe, ukuti ilipyana lya Kyala lisakupīḡwa ku bene mbwingi ubukulumba. Kangi, Tāta, uswe tukwiputula bala bābo bagwīlile pānja, ukuti ubu ubutūsyo ubu bukwīsa bwīsakutwāla u lukūmbusyo ku ndūmbula syābo, ukuti ukufuma kūko abēne akabalilo kamo bāli, kangi bagwīle ku fwāsi yapabwapānja ya bulīlanisi Bwāko. Kyala, uswe tukusuma ukuti abēne bisakugomokelāga (paga ikyēne, Ntwa), bikugomokelaga ku kilundilo, ku i—ku Bubūnganio bwa Gwakipānda, gomokela nyuma kūko kuliko ipyāna ni kisa, kangi ulugano ni kibabīlisi, kangi ulubumbulusyo lwa myoyo gyitu, aminogonelo gitu kangi imibili gyitu. Tupaga ikyene, Ntwa. Sayaga i Lisyu ikilo iki. Tukasyaga twesa uswe, nukutupa uswe isya sayo Syāko, bo uswe tukusuma ikyene mu Ngamu ya Yeso. Amen.

25 Lilino, kuli itolo utubalilo tunāndi une ngulōnda ukukōlèla ubutego bwīnu ku Gwākwānda Bakorinti, unto gwa 11, ilinandi lya 23, lya 24, kangi lya 25.

Kabuno une nāmbilile ifya Ntwa ifi une nīne ngutwāla kwa umwe, Ukuti u Ntwa Yeso ikilo kilakila mu kīkyo umwēne āpēfigwe alinkwēga u nkate:

Kangi akabalilo kāko umwēne āpēle imbālisyo, umwēne alinkukonyolania ikyēne, kangi alinkuti, Ega, kangi ilya: ugu go mbili gwāngu, ugu go gubongotoligwe kuli umwe: iki bōmba mu lukūmbusyo lwa une.

Ukufuma ku njila yilayila umwēne alinkwēga ikikopo, kangi akabalilo kāko umwēne alile, ikuyoba, Ikikopo iki kyo lwitikāno ulupya mu lilopa lyāngu: iki bōmba umwe, kingikingi mumo umwe mukunwa ikyene, mu bukumbukilo bwa une.

26 Linga une mbagile ukukōlèla iki itolo akasimbo akanini aka une ngulōnda ukuyobako, kabagile ukuya aka: *Kukūmbukila U Ntwa*. Ikyene kikupilikigwa ngati kilo iki... pamo i ndumi iyi yālumbililigwe pa Ndungu ugu gwākīndāga, mu fyākulya fya Ntwa. Lōli une ngulōnda ukusegelela ku kyēne itolo mu bwīngililo ubukīndāne panini kuli amaminiti manini, bo uswe tukubūngānia agītu—agītu amīnogono palikimo, kangi mu bwipūtilo bwa Ntwa.

27 Uswe twābagile, ena, ukwānda ni mēsa ya Ntwa, panongwa yakuti ubo bo buyo ubununu kūko uswe twesa tukukumbukila. Kukūmbukila u Ntwa pa kigemo Kyake, iki, naloliloli, ubusimbe bwa pa ikyo. Lōli, ikyo kyo, Pauli āyobīle ukuti uswe tukufimbilisigwa ukwēga ikikopo kangī—kangi ukunwa i—i lilopa, nukulya unkati gwa kosha, mu lukūmbusyo, ukukūmbukila iki Umwēne ābōmbile kuli uswe. Kangi bo—mūmo ugwe kubōmba ikyēne, ugwe utikulōnda ukukitēndēka ikyēne itolo ukuya kyaitolo, ikindu kya lisiku lililyōsa; ugwe kulonda naloliloli ukwisa, kukūmbukila u Ntwa. Muketile? Kumbukilaga ukuti ilylene lyali lipyana Lyake kangi ikisa Kyake, kangi ikyo kyene, ikyo kikukupa ugwe u lusubilo lwene ulu ugwe uli nalo. Kali kyofiki ugwe gwābagile ukubōmbāmo siku, kikayako nakimo nakumo iki kibagile mu njila silisyōsa ukwisa kifuki iki Kristi ābōmbile kuli ugwe.

28 Une nāli nu bwendelo ubusulumanie undungu ugu, kangi pōpe ugwālwīmiko yumo, une nābagile ukukōlèla ikyēne, Une nāsyilile u nkundwe uyu akabalilo kamo ālitugesye na uswe apa. Kangi mwe bingi ba umwe mumenye iki kyābōnike. Umwene aali gwaipyana Nkundwe Rogers, Busty Rogers, bo uswe tukunkolela umwene, Everett. Kangi Nkundwe Banks Wood apa, kangi Nkundwe Sothmann, uswe twābūkile palikimo ku bubombelo bwa nifwa.

²⁹ Kangi—kangi une ndinkwega ukwitoga mu matalala, ukubuka ku buyo ubwaiyolo kuko une nasyilile umwene tasi, ukufwana ifyinja malongo mabili na fihano ifi fikindilepo. Akabalilo kala akabalilo kako une nālinsyīlile umwene, agene gali mmisi ga ndipa, mu Ngamu ya Ntwa Yeso Kristi. Bo uswe twākīsēnie ukukilania pa lulalo ulwaiyolo ulwīsibiligwe kula ku Totten Ford, une nāyobaga ku bakundwe bāngu, kangi ndinkuti, “Ilisiku limo akabalilo kako undumbilili gwafipaguko yumo aali ni—ni kihema ikinywamu kula, umwene alinkuti, ‘Kala akapēne akanīni ukusuluka kula ku kipānga kya Baptisti aka kakōsya a bāndu mu Ngamu ya Yeso Kristi,’ umwene alinkuti, ‘linga umundu aligwesa uyu ōsigwāga mu njila yimo bo yila, akabagila nukuya nu kwāmbililigwa pāsi pa kihema kyāngu.”

³⁰ Kangi pa kabalilo kala kwābonike ukuya bamo bitugesye pala aba bālyosigwe mu Ngamu ya Ntwa Yeso, kangi yula āli Nkundwe George Wright ni kikolo kyāke. Abene itolo . . . Ikindu kyene iki abene bābagile ukubōmba kwāli kusita kugomokela.

³¹ Popāpo ilisiku lila ku mbako, o, umwēne itolo alinkuleka u lukomano lwāke kangi ālisilēko mu luko lwa kukētelēla nkyēni, kangi ikilundilo kyake kyālimile pala. Kangi une ndinkufika ku buyo bula. Kangi kula kwafumile pakuyako i fula pamwanya pa twāmba pamwanya pala, kangi ifibānja fyandipa fyālyōnekilēmo nkati, utusōko twāke utunīni twātwēle i ndipa nyīngi mu Kisoko Kyābluu. Une ndinkwēnda pānja mmisi, ukusyungutila munsana ubusolofu. Kangi une . . . Yumo mwa bakyungahela, pamo abadiakoni, ndigi, ālimbēle une i Bāngēli, kangi une nābalile kūko Peteri āyobīle pa Lisiku lya Pentekosti, “Pinduka, aligwesa gwa umwe, kangi yaga bōsigwe mu Ngamu ya Yeso Kristi ku bufyūle bwa mbibi, kangi umwe mwisa kwambililaga ikyabupi kya Mbepo Mwikemo.”

³² Ilyēne lyāli lisiku lila lilyo Georgie Carter ālambalēle pala, ikugela ukufyūsa ifiboko fyāke, itolo ikuyansito kifuki mapaundi malongo-ntāndātu-ni-kindukimo, afumile pakuya fyīnja lwele-na-kimo kangi imyēsi lwēle mu kitala, kisita kusema. Kangi abandu bake, ikipanga iki umwene aaliko, kyafumile pakuyoba, linga aligwesa nukwisa ku lukomano lwangu, abene angali bikusosigwa ukufuma ku bulilanisi bwabo ku kipanga. Kangi popāpo ikyēne kyāli gala amayolo galagala aga umwēne ābūmbulusigwe nkabalilo kamokēne. Kangi polelo umwēne ālōndāga ukōsigwa ngati u ndīndwa gwa Nail unnīni uyu āli pamwanya pala; uyu une nafumile pakukēta i mboniboni, kangi umwe mumenye a kapāngo, ifiboko fyāke ni filūndi fikokonyēla lōsa; ndinkubuka mu mboniboni na maka ga Mbepo, ndinkubika amaboko pa mwene, pala umwene alinkusoka panja nukubumbulusigwa. Kangi popāpo umwēne āfumile pakuya mu kilakila. Ena, ikyēne kyāli kipānga kya Methodist. U ndumbilili gwa kiMethodisti, Nkundwe Smith, āli yo yumo imile pa kiloboko ni kilundilo kyāke.

³³ Kangi une ndinkwanda ukosya mwi Bangeli, ulosyo lwa Kikristi. Kangi ukufwāna a kabalilo une nālyōsisye abāndu bahano pamo ntāndātu, mōsa mwa lunyomosyo ingīndi ni mbāmbiko silunkubongotoka lōsa, pala pa kām̄ba. Apa bikwisa ikipambo kya kiMethodisti palapala pāsi ni myenda gyabo iminunu bafwele, ukōsigwa mu Ngamu ya Ntwa Yeso. Kangi yumo ukufuma pa yumo, abakikūlu mu batelelelini bābo abamogi ni myēnda gyapalumu, bikwēnda pānja ukukīnda amatipa gala, ukwipupūta ikisyo na māsosi, kangi ifipakamilomo fikusukigwa mōsa, ukusōka panja ku—uku tendeka—ukutēndēka ukwilata kangi—kangi ukuya bōsigwe.

³⁴ Kangi ukukōnga ni kipāmbō kila, u gwāmaka, umpapate-fibega, luko lwa kasēngelo-nywīli ka GI, mpapate kisyo, u nyāmbāla umboneke-mpīm̄ba-ntupano alinkwēnda pānja pala ni yāke immōgi, iyabluu indululufu i sūti afwēle. Umwēne alinkuti, “Une, nīne, ndēndike ulusalo lwāngu.” Yula āli Busty Rogers, kisita aligwesa ukumbula umwene kalikosa. Kula une nasyilile umwene mu Ngamu ya Ntwa Yeso Kristi, pa bufumusye bwake.

³⁵ Kangi undūngu ugu gwākīndāga une nālimbikile umwēne pāsi pa mfu ku Milltown. Kangi une nāyobīle pa bulumbilili bwa: *U Bupēlelēsyē Bwa Busyūke*. Une njile ntumigwa, nu kukēta abakyaala bakīndānekīndane na baganabumanyi; kangi ikyo kyo kyosa kilikyōsa kya ikylene kili, panja pa Kikristi, ikylene kyo itolo buganabumanyi, mūmo fikuti abēne bikwītika *iki, kila*, pamo i *kingi*. Lōli u Mpeli unkulumba Yūyo āpelīle ikipeligwa! Pabagile ukuyapo u Mpeli linga kilipo ikipeligwa. Kangi linga kilipo ikipeligwa, ikyēne kyatēndekīgwe nu Mpeli. Kangi imbombo ya mundu aligwesa ikwindalika mwene. Umwene yo nkekamatapwa unnunu, umwene ikubomba imbombo inunu, umwene ikuyenga. Kangi linga umwene yo ndūngisya-magali unnunu, umwene ikubomba imbombo inunu. Imbombo yāko yikukundalika ugwe. Kangi ikipeligwa kya Kyala kikundalika Kyala. Kangi Kyala apelile kilikyosa kuli u lubīngililo lumo. Kangi kilikyosa iki kikubombela u lubīngililo lwa Kyala, akabalilo kako ikylene kikufwa, ikylene kili nu busyuke. Mbula une ikindu kimokyene. Kangi une natwele nkati ifindu fingi, ngati maluba ni mipiki.

³⁶ Kangi mūmo i lisuba likufyūka ulwa lubūnju, akakumabēle akanini kapāpigwe, akēne ko kōnywa, utumuli twāke tuli. Ukufwana isala ya kalongo, ilyene lyo ntubwa. Kangi pa sala ya kalongo na mabili umwēne ikubala mu maka gāke, mu bumogi bwa bukikūlu- pamo ubunyāmbāla. Kangi ukufwana isala ya bubili pamusi, ikylene kikusegelela bo une. Kangi polelo ukufwana isala ya buhano pamusi, ikylene kikwisa ukuya ngati mwīsukūlu, umwene ikulambalala pāsi. Kangi kubumalikisyo imulike syāke sikubótēlēla ukufuma ku kīsu, kangi umwēne ikufwa. Ngimba ubo bo bumalikisyo bwa ikylene? Umwene

abōmbile ulubīngililo lwa Kyala. Umwene afyusisye ubumi bwa fimela bo umwene ikwisa ukukilania i kisu. Fyōsa i fimela ifi fyābagile ukuti fyāfwile i kyīnja kyapabutasi, umwēne āfyūsisyē ikyēne mmwanya. Ngimba ubo bo bumalikisyo bwa umwene akabalilo kako umwene ikubomba u lubīngililo lwa Kyala? Umwene ikufyūka kangī ulubunju lwa kilabo, nu bumi ubupya! Ikipiki kilikyōsa kikubōmba kilakila, kilikyōsa ikīngi, kilikyōsa, mwēsi, ndōndwa, ifisu fya lisuba, kilikyōsa kikufinga.

³⁷ Kangi linga u mūndu ikubōmba u lubīngililo lwa Kyala, buliko u busyūke itolo ukuya kisisimikisiyi bo kalikōsa. Ikindu kyene iki ikyene kikufimbilisigwa ukubomba, kyo, Kyala itolo ikugulila pa kabalilo, itolo bo Umwene ayilile lilino.

³⁸ Amani amakulumba gagwile itolo ukufuma mmipiki, gigwile, ndigi. Kūko i kikesefu, ikyambindimbindi, bluu, bulauni, syōsa ilāngi ingīndānengīndāne ukukilania i kipāmbāga ikikulumba kya kīsu, kūko ikipeligwa kya Kyala kyālabalēle kifwāno kūsi kwa ikyēne, Kyala ābyēle itolo pānja i kiluba Kyāke. Lōli Umwēne ikumanya akabalilo kāko Umwēne ikubyāla i kiluba, buliko u busyūke nkabalilo ka maluba! Ikindu kikufimbilisigwa itolo ukwisa ukusyungutula ubusyūngutulo bwake mpaka ikyene kikugomokela litalusye ni lisuba kangi, kangi ilyēne lisakufyūka mu maluba gāfwa.

³⁹ Nasiku ukuyoba, “Ubu bo bumalikisyo,” kisita ukukinda amāni, ga bulauni pa mpiki, gikuyoba ubwēne bo bumalikisyo. Ikindu kyene iki ikyene kikufimbilisigwa ukubomba, ko kasyungutulo ka kabalilo ka Kyala ukwelela ukusyungutula, mpaka akabalilo ka kwisa kwa Mwanundumiana gwa Kyala. Kangi ikipeligwa kilikyosa ikyabumi iki kyaafwiilemo siku mwa Kristi kisakusooka panja kangi. Mu Kuyapo Kwake, kukūmbukila Umwēne. O, akabalilo kako une ngwisa ku bumalikisyo bwa nsebwe gwangu, une ngulonda ukufwa mu Kuyapo Kwake, kukūmbukila Umwene, ukuti Umwene yo busyūke nu Bumi. Umwene yo Yumo yula.

⁴⁰ Polelo bo uswe tukwisa ku kigemo kya Ntwa. Ikigemo kya Ntwa, bo une ndīngēnie ikyene apa pabutasi, kikaya... Uswe tukwitika iki uswe tukukōlēla “mugonesyo” ko—ko ku kwēga kwa nkate. Uswe tukubika ubusōbi—u—u busobi... Uswe tukubika ikindu ikitalusye mbuyo ubusobi. Ikyēne kikaya u nkate ugu go fūndo, ikyēne kikaya bwālwbawamāfilu ubu bo fūndo, ikyo kyo nkate nu bwālwbawamāfilu bwa kōsha. Loli ikindu iki kyo, kyo, *mugonesyo* kokuti “ukuyobako,” kangi, mu kuyoba ku Mwene, kukūmbukila Umwēne. Une ngwinogona akene ko kabalilo akasayigwa—fiyo aka ngomano. Muketile? Isala yiliyosa iya bumi bwitu yikufimbilisigwa ukuya mugonesyo.

⁴¹ U mugonesyo nu Ntwa kuli ngati i kitubwi mu lulangalanga. Ikyēne kili ngati i nyībūko kūsi kwa kitubwi, iki kūko u—u

mwēndanjila ikwīsako, ikwīma nukunwa amisi mpaka umwene ikusimisya ikyūmilwa kyake. Ikyo kyo kukumbukila u Ntwa. Ukwīsa nu lubātiko lwa mēsa Yāke, kūko u mwēmbèli uyu ikukīsania uyu—uyu yo ikuyāta apa pa kīsu na uswe, palikimo, ukuti uswe tubagile ukwisa ku mēsa Yake, kangī pala ukunwa ukufuma ku sayo Syake kangī isya lipyana Lyake kangī ilya Lisyu Lyake, mu bulīlanisi ukusyūngutīla i Lisyu Lyāke, mpaka imyōyo gyītu igyākyūmilwa gikwīkutisigwa. Kangī polelo uswe tukusōkāpo pa buyo bwa bwīpūti, bapūpwano, bikutisigwe; ukubūka pānja ukwakwāgāna ni ndamyo sya ndulangalanga kāngi, i ndamyo sya lulangalanga lwa būmi. Ena, i kitubwi mu lulangalanga, ukwipūpwa twibene, ukwipela twibene, akabalilo kako uswe tuli bakyūmīlwa.

⁴² Ikyene kibagile ukuya nu mwiputi aligwesa. Ikyene kikwīkutis-...Ikyene kili nu mwiputi aligwesa ugwanaloli, ukuti abene bikwīsyūka ukwisa palikimo. Kilipo ikindukimo ukufwana nu bulīlanisi iki—iki kyo Kyabunyakyala, ikyene kikulagililīgwa na Kyala, kangī ikyene kyo kīkemo, kisisya. Kangī abagolofu bikūmilwa kuli i kyēne.

⁴³ Bomūmo Davidi āyobīle, ukuti ugwāke “umōyo gukūmilwa kuli Kyala ngati i mbabala yābōmbīle ku kasoko-ka-mīsi.” Akanīni akafulasigwe akambabala aka imbwa sinyukwīle ifipapa ukufuma ku lubafu lwāke, kangī akēne yo—akēne kanyukuligwe ukufuma ku kēne. Kangī iyene yikwima, ukutūyanika nu kukētesya. Kuko, yikunungisya nu bwīpilikisyo bwāke ubu Kyala ampele iyene, iyene yibagile ukunungisya amisi ku mamailosi. Kangī iyēne yikukolelēla untu gwāke unnīni mu mbepo bo akēne kakusulula ubūmi bwāke pānja. Kangī akēne kakumanya, linga akēne kabagīle ukufikamo siku ku nyībūko yila, ukuti akēne kabagīle ukuya nu būmi. Nayumo isakunkōla umwēne akabalilo kala. Umwēne abagīle itolo ukufika ku mīsi, umwēne isakwālangānia imbwa yiliyōsa ugwe ubagīle ukubika ukukōnga umwēne, kabuno umwēne amēnye umwēne—umwēne āgile u bufumilo ubu bukup’ubūmi.

⁴⁴ Kangī akabalilo kāko i kipanga kikwisa ku buyo bula, kūko Kristi yula ikusanusya fingi fiyo kwa uswe ukuti uswe tukūmilwa ukufika mu Buyepo Bwāke kangī na yūswe nu nnīne, ikyēne kyo Bufumilo Ububukup’ubūmi. Nayumo u mōhēsi abagilemo siku ukukīnda ugwe. Bōpe nu bufwe bwene buponjoligwe pala. O, lo lusūbilo luki! Bo buyo buki! Ukwīpupwa twibene. Kangī, mukubōmba lūla, kukūmbukila Kristi āli yo Yūyo Uyu āpelīle ikyēne kwa uswe. Umwene āli yo Yūyo Uyu ābombīle i findu ifi kuli uswe, uswe tukufimbilisigwa ukukumbukila Umwene. Namanga, kūmbukila, akabalilo kamo uswe twāli bahēsya kangī kisita Kyala, Bāpānja, tupīmbigwe ukusōsigwāpo ni fifwāni ifyakinūnu. Lōli, kumbukilāga, Kristi akāfwīlile komma kuli a baYuda, lōli panongwa ya kipeligwa kilikyōsa ikya luko lwa Adamu, Kristi āfwīle.

⁴⁵ Bo uswe tukwisa ukukumbukila Umwene ku nyibuko Yake ya—ya mugonesyo, icyene—icyene kibagile ukutukumbusya uswe isya kunyuma nkabalilo bomumo Israeli ali mu bwendo bwabo. Kangi abene bikwisa, loli mu lukindi lwa mbombo, pa nsebwe gwabo ukufuma ku Igupti ukubuka ku lubango lwabo, ku kisu ikifingigwe, kangi, mu mbombo yabo yilayila iya mbombo, balinkuya kisita misi. Kangi ukwene kwali kumu mu bubonekelo bulibosa, ubuyo, kilikyosa... pasi pa kamba kalikosa aka kula kwabagile ukuyako inyibuko nyingi, kula kukaliko nayimo. Kangi abene bapyutigwaga mu lulangalanga. Kangi polelo pala palinkubonekela i Lyalabwe, ili Mose atikile i Lyalabwe ili kangi ukufuma ku lyene mulinkwisa u bwingi bwa misi. Aligwesa u nyambala umumilwe, aligwesa unkikulu umumilwe, umwanike, pamo nakikinyamana kilikyosa icyumilwe, kyabagile ukunwa ubwinge bwa misi.

⁴⁶ Bo yu Yohani 3:16, ilisimbo lya golidi lya i Bangeli, lilinkuti, “Bomumo Kyala akiganile fiyo ikisu, Umwene apele u Mwanundumiana Gwake ummwagigwe ntiga, ukuti aligwesa uyu ikwitika (ikwitika, ukwangala, ukukumbukila Umwene) atisakupyutigwa mma, loli ikuyaga nu Bumi bwa Syepwa.” Kukumbukila Kristi ali Lyalabwe lyitu ili lyatikigwe, ukuponesya i kisu iki kapyutigwaga, u Gwapanja uyu apyutigwaga, u nJuda uyu apyutigwaga, i kisu iki kapyutigwaga. Kristi aapele panja u Bumi Bwake mu bwisusye, ukuti aligwesa uyu ikuya ni njala ni kyumilwa, ayobile unsololi yula, “Keta, isaga ugwe ku nyibuko, gulaga kwa Une ulupyu kangi luki kisita ntengo.” Isaga, panongwa yakuti ugwene go mugonesyo, isaga mbukumbukilo bwa Ntwa.

⁴⁷ Une mbagile ukwinogona isya bukumbusyo bwa Ntwa kangi ku buyo bumo bwa bupupwo, mu kisiba iki kyakoleligwaga *Beerlahairoi*, iki kikusanusya mu lulimi lwa kiHiburi, “Ikisiba kya Umwene uyu mumi kangi ikumbona une.” Hagari, akapilikisigwe, palema mu lukindi lwa mbombo. Akapilikisigwe, akalongigwe-kanunu, kangi akagigwe panja, ukuyanabo nabumo ubuyo ubwakubukako, nu mwana uyu apyutigwaga, kangi a misi gamalike mu supa. Kangi akinitu akanini kakutaga. Kangi yene yi ndumbula ya mama yabagile ukumanya iki icyene kyasanusyaga ukupilika inguto yila kuli amisi, bo akalimi kake akanini kakwisulania, kangi imilomo gyake gikuma, kangi ugwakumabele gwake ikuya monywa iminiti yiliyosa. Ukutagigwa panja, mulamula mu lukindi lwa mbombo, kisita buyo ukubukako. Umwene afumile ukubomba kisita, mwene, mpaka umwene akamile akatonyelo akabumalikisyo pamwanya pa utunini utumu u tulomo twake. Kangi polelo i supa yali nyumu, kangi umwene alambalike iyene pasi nu kwandako nkyeni. Kangi umwinitu unnini ikukuta kuli a misi, kangi umwene alinkuya monywapo kangi monywapo; kangi u mwanike gwake mwene ntiga.

⁴⁸ Kisita kwilamwa loli iki indumbula yake insitabusobi yākūtaga pānja, “O Kyala, ngimba une mbombile fiki? Ngimba une mbombile fiki?” Kangi umwene alinkutoligwa ukwīkāsyā ukunketa umwanike yula ikufwa mmaboko gake, polelo umwene alinkumbika umwene kūsi ku lusingi. Kangi umwene alinkubuka ukufwana nu butusulilo bwa fyāta, lumo amayadi mia yumo pamo ukongelelapo, nukukabona akapiki akanini, kangi umwene alinkufugama pasi kangi pala umwene alinkwanda ukukūta. Kabuno umwēne āswigāga, “Nongwa ya fiki?” Linga umwēne ābōmbīle iki kyāli kitalusye, nongwa ya fiki ikīndu iki kikwīsa pa mwēne? Utubalilo twingi uswe tukwinogona ikyo isya bubine bwitu nu bukubilwe, muketile, loli lumo ikyene kyosa kibombile ukunangisya ilipyana ni kisa. Kangi akabalilo kako umwene inogonaga, umwene āpilīke ingūto innini bo abēne kubumalikisyo balinkusimilila lōsa, panongwa ya misi.

⁴⁹ Umwene aapilike a Masyu gikuyoba nukuyoba, “Fiki ugwe kulila? Ngimba ugwe kukūtila fiki?”

⁵⁰ Kangi umwene alinkuketa mmwanya, kangi umwene alinkukibona ikisiba kikunyibukila mmwanya. Yo nyībuko nki iya lupūpwo! Beerlahairoi, une lumo ndi nakyo kila kyobigwe mbusobi. B, aba e babili, r-l-a-h-a-i-r-o-i, iki kikusanusya, “I kisiba kya Umwēne uyu mūmi kangi ikumbona une! Umwēne uyu akabagila ukufwa! Melkisedeki! El Shaddai! Umwene uyu ikuya nu bumi kangi ikumbona une, amenye ikyakufūmbwa kyangu, Umwene ikungumbukilaga une. Kangi pala Umwēne ālingūmbwīke une bomūmo une nālinkūmbwīke Umwēne, kangi une mmenye ukuti Umwene mūmi kangi Umwene anyibwīsyē mmwanya apa ndulangelanga, ikisiba iki.”

⁵¹ O, ngimba uswe tubagīle ukukibōmbēla ikyo mu ndumi ya sala ya lululu lilino, iya lisiku ili lilino, akabalilo kāko u lulangelanga lwa fipanga, ifipaguko, kangi—kangi i—i—i balumbilili ba basimisi ba Nongwainunu kangi a—a kafwālilo ka kīsu kakwāfulila nkati, kangi bipāngēnie kangi babongotwīke mōsa.

⁵² Kangi polelo ukwīnogōna ukuti pala pikwīma kāngi ikilo iki, i kisiba kya Umwēne uyu mūmi kangi ikumbona une. Ikyo kyo iki kukūmbukila Kristi kibagisenie ukusanusya ku mwiputi. Ena. O, umwene akapilikisigwe kangi ātāgīgwe pānja. Yeso aatile, akabalilo kako Umwene aali apa pa kisu, “Une ne Misi amūmi, Une ne Misi ga Bumi.”

⁵³ Kangi une ngulōnda ukukwāba akāngi akīnogōno akanini apa aka kakwīsa ku līnogonēlo lyāngu. Akabalilo kāko Yeso āli pa bulōngīgwe, kangi kuli nakimo ikingi lōli panongwa ya būgīli, na...Umwēne ātumīgwe ukufuma kwa Pilati ukubūka kwa Herodi. Lilino, Pilati akāfimbilisīgwe ukubōmba ikyo, kangi, umwe mumenye, bo umwēne āgelīle ukusuka amaboko gāke

ga icyène. Loli akabalilo kamokene pa maboko gâko, ugwe kufimbilisigwa ukutendeka ulusalo lwako. Ugwe ukabagila ukuguta icyène pa munduyumo uyungi. Ikyene yo ugwe, ukuya yumo pagwîmwène. Loli Umwene—Umwene âtumigwe kwa Herodi, itolo uku—uku tendeka u—u bûgîligwa, panongwa yakuti Umwene âli ni ngamu inywamu iya kuya mbômba-fika na fyosa bo ifyo, kangî Umwene âli nkagigwa ukufuma ku kipanga. Polelo Pilati mwene, umwene inogonaga ukuti umwene itolo antumege Umwene ukukilania kwa Herodi, kangî lumu icyène kyâbagile mu luko lwa kusayanisya lôsa akakalalisi akakûlu abène bâlinako, yumo ukulwâna nu yûngi.

⁵⁴ Kangî popâpo Yeso âlyêgîgwe ukukilania mu ngindi na pâsi ukukînda amabuyo mpaka Umwène âlyâgène nu bulongelo bwapamwanya, Herodi. Kangî akabalilo kako Umwene âlyagène na Herodi, kangî Herodi âtwâlîgwe nu lusako lwake mwene! Ngimba bo butoyofu buki unnyambala abagile ukuya? Linga Herodi abagile itolo ukumanya kila kîmile pankyeni pa mwene kyâli kufwânîkisya kwa nsololi aligwêsa gwa kiHiburi, ikya kwîsyûka, i kyûmilwa kya kîsu, iki kyâlîmile pankyêni pa mwène, u bufwânîkisyo bwa aligwêsa u kalyôto nu nsololi uyu âyobilêmo siku. U lusako ukuya âlikutisye indûmbûla yâke inyônângi ni pyâna ni kisa. Yo nyâmbâla u ntoyofu nki umwène âli!

⁵⁵ Kangî pôpe komma ukuya ntoyofu fiyo bo u nyâmbâla umwîsyûgu uyu atwâlîgwe ni kîndu kilakila panongwa yakuti uswe twâlî nafyo ifyînja maelifu mabili ukongelelapo ifya bumanyisi Bwâke, ubwa kisa Kyâke. Loli kyo fiki i—i kindu kya butoyofu iki Herodi âbômbîle akabalilo kako umwene imege pankyeni pa Mwene kangî akasûmilêmo Umwène kuli ipyâna ni kisa, akasûmilêmo siku kuli u buswe bwa butulwanongwa. Umwène akâmênnyêmo siku ukuti îmile. . . Une ndikwînogôna u nyâmbâla yula âsyâgènie ukuti îmile pankyêni pa mwène âli Mûndu bo yula. Unko uswe tuleke ikyo kîyubikîgwe kuli i miniti. Panongwa yakuti u Nyâmbâla akâlinayo bo yila i—i ngamu yabûndu bwa bwîme bwabûndu, ubwa fipângânio ifikîndânêkîndâne ni—ni filabu, na fyôsa bo ifyo, iyi Umwène âbanilîligwe nayo. Umwène akâli nayo i ngamu ngati iyo.

⁵⁶ Lôli Umwène nalôli âlinayo, pakati pa bându aba bâmênnye i Bângêli kangî bâmênnye u lufîngo. Kangî ndi bûka une panîniipo namaka, bala bâbo basûngulîgwe-ngâni ku Bûmi Bwâsyêpwa, abene baakyagenie ikylene pakabalilo Umwene aalimile pala.

⁵⁷ Lôli Herodi âkâmânyîle iki, umwène akâmênnyêmo siku icyène. Kyo kîndu nki ikisulumanisye. Fyôsa ifi abasololi bâyobilepo kuli ifyînja maelifu mana, u bufwânîkisyo bwa ngûto ya kîsu bwâlîmile pankyêni pa mwène. Pala mu buyepo bwâke bwâlîmile bôsa u bufwânîkisyo. Kangî bo une mbagile ukuyoba iki kangî, uswe tubagile ukwinogona umwene âli nnyambala ntoyofu panongwa yakuti umwene âtêndike

aminogono amatoyofu, namanga, umwe mukukètèsya umwène akasūmìlèmo siku mwène kuli i kisa. Umwene alinkunsuma Umwene uku—uku nsangalusya umwène. “O, une mbilike ukuti Ugwe gwe u—u mbomba-fika.” Umwène àsūmile kuli ubwìkyèle mbuyo bwa kisa.

⁵⁸ Ikyo kyo iki ikìsu, umwìsyúgu, kikulĩngània kunyuma aminogono galagala aga Herodi, akabalilo kâko abène bikukêta u Kristi umbōmba-fika ikubōmba ikĩndu kilakila umwìsyúgu iki Umwène ābōmbile lula, kangì ifindu fyène ifi abène bikulōnda, “Unko une ngête ugwe kubōmba *ikyakuti-na-kyakuti*.” Ugwe kuyoba Herodi isakuyaga nu buyo ubunyali ukwima? U nnyambala gwa lisiku ili isakuyaga nu buyo ububĩbipo ukwimilila! Herodi āli ni fyinja maelifu mana ifya kwendelamo, abasololi na bakalyōto. Uswe tuli nafyo maelifu ntāndātu, nu bumanyisi ubwapamwanya ku iki abène bāli nakyo akabalilo kala. Naloliloli. Kyo kindunki iki ikyene kibombile! Momumo ikyene kiyilile umwisyugu, ikindu kilakila!

⁵⁹ Ngimba kyātamisye fiki? Herodi akāpélèmo siku ikyène ubwĩnogòno ubwabwānalòli mma. Umwène akālīmìlèmo siku ukwĩnogonèla.

⁶⁰ Kangi iyo yo njila na bandu ba mwisyugu. Abène bikukêta iki ikindukimo ikikulumba, ikyène kibaswīgìsye abène, lōli abène batikwīma pa katali kākufwāna mma. Abène bikugela ukupilika kwa rabbi yumo pamo yumo umfūndakyala uyu ikulĩngània Ikyène kyōsa ukuswāya. Kangi palema, mumo akabalilo kako une ngwinogona isya Jeffersonville: “Kalinga bulebule une āngālì nūbatìle pamwanya pa ugwe bo yi nguku yābagile pa mafūmbi gāke, lōli ugwe ukābagile mma. Kalinga bulebule āngālì une ngubūngēnie ugwe? Kalinga bulebule āngālì une mbelile iki u—u buyo bwa ngūnda kūko ifisu fyōsa fyābagile ukubebelukilāmo, loli ugwe ukābagile.” Muketile? Muketile?

⁶¹ Lilino, kēta kyofyiki Herodi isakufimbilisigwa ukukūmbukila mu lisiku ili? U lusako lwāke ulwapamwanya, umwène alunkulupika ulwène. Kangi kula ku buyo bumu mfiyabo ifya batagigwe, ikilo iki, umwene ikukumbuka iki umwene aabombile ukufwana ni kyene. Ukwene kwilile fiyo lilino.

⁶² Komma ukukyitikisya ikyo kiyege kwa uswe. Aka ko kabalilo kitu akakuyatila. Unko uswe tukūmbukile Kristi, ukuti Umwène yo yuyo mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila, Bahiburi 13:8. Komma ukugūlila mpaka ifiyabo fimo kwīsīlya, mu bagunigwe, mula mu mfiyabo kūko ugwe ukabagila ukubūka mu Buyepo bwa Kyala, kangì akabalilo kâko kamalike pa kīsū, mu njosi-mbībi sya butīlisyo ugwe kwisakukūmbukila ugwe gwālì nu lusako kangì gwāpikile ulwène. Unko abāndu abakeke bēga ulukètèsyo ku iki. Unko bōsa bēge ulwēnèsyo ku ikyène.

⁶³ Herodi akāpēlēmō siku ikyēne ubwīnogòno ubusisya. Inōngwa yāke yēne, umwēne āsūmile itolo ukusāngulusigwa, kangi ukuti Yeso abagile ukubomba uluko lumō lwa manjele, ukwega imbeba ukufuma ku kitili, pamo, umwe mumenye, pamo ikindukimo. Umwene inogonaga ukuti Umwene abagile ukuya, mu njila iyingi, umwene ākyēgile Ikyene ukuya bo gwāmānjēle yumo. “Uswe tupilike ukuti Ugwe ubagile ukubomba ubusyōbekesi. Unko une ngēte Ugwe kubōmba ubusyōbekēsī Bwāko lilino.”

⁶⁴ Kangi une ndiyoba iki nu lwimiko. Lōli ko kalinga abakōleligwa-lūlo balūmbilili ba lisiku ili, bayobile, “Linga alipo u Mbepo Mwikemo, linga ugwe kwitika ukuti u Mbepo Mwikemo yo itolo mumo ikyene kyayilile kubwandilo, unko une ngēte ugwe kwēga u gwaiyolo *Gwakuti-na-gwakuti* ukukilania kuno, pamo *uyu*, o, unnyambala *uyu* ukukilania apa, unkikulu *uyu* ukukilania apa. Une nisakubēga abēne. Unko une ngēte ugwe kubōmba ikyēne.”

⁶⁵ Ngimba abene bikusyagania ukuti iyo yo mbepo yilayila (umma, abene batikubōmba) iyi yāyobile kwa Yeso, “Linga Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyala, ega, tēndēka utubwe utu. Linga Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyala, tubula uswe ywani akukomile Ugwe pa ntu. Linga Ugwe gwe Nsololi, tubula uswe ywani akukomile Ugwe,” ni kyenda ukusyungutila ikisyo Kyake. Alinkuntika Umwene pa ntu, kangi polelo bikukilania ingili yila ku yingi, alinkuti, “Tubula uswe, linga Ugwe gwe Nsololi. Tubula uswe ywani akukomile Ugwe, uswe tukukwitikaga Ugwe polelo. Tubula uswe, linga Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyala. Uswe tuli babwanalolindumbula mu ndumbula syitu. Linga Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyala, sulukaga pa kipingika kangi uswe tukwitikaga Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyala.”

⁶⁶ Une nguswiga linga abandu bingi umwisyugu, bosa-babili abanyambala, abakikulu, abanini na bakangale, bakīma mbuyo bulabula. Kangi umwe mwisakukumbukilaga, ilisiku limo, ukuti umwe mwaali mu Kuyapo Kwake, ku Nyibuko Yake; kangi mwālōndile ukukēta ubusyōbekēsye, pamo mwālōndāga ukukēta u bukōmu bumo pamo ikindukimo ikīngi, “Ikyo kikumbela une ukwītika Ikyēne. Unko une njēge nu nsesemasyo pamwanya pa nyuma yāngu, kangi unko une mbōmba *iki* pamo *kila*, une nisakusūbila Ikyēne.” Muketile, ulunyēgēsyo lumō, lo pabwelu bwīputafifwāni! Unko une . . .

⁶⁷ Umwe mumenye, Yeso āyobile mu nongwa yimoyene, Umwēne ālalusīsye ililālúsyō. Une ngulōnda ukulālúsyā i kipānga ikilo iki iki. Yeso alinkuti, “Fiki? Fiki? Fiki umwe mukungōlēla Une’ ‘Ntwa,’ gwīnu kangi mutikubōmba mma ifīndu ifi une nalāgile umwe ukubōmba? Nongwa ya fiki umwe mwābagile ukungōlēla Une ‘Ntwa,’ kangi kisita kukyūnga i Lisyu Lyāngu? Nongwa ya fiki umwe mubagile ukumbilikila Une

‘Ntwa,’ nukukāna ifindu ifi une mbalāgile umwe ukulūmbilila nu kumanyisya?” Ngimba ikyene kyo fiki? Ngimba kyo fiki kukubōmba ikyene? Ikyene kyo panongwa yakuti ulwiho lwa kipanga-kipāgūke lumu lukwima pakati pa bene ni Lisyu. Kangi kilikyosa iki kikwima pakati pa ugwe na Kyala, kyo kifwani, ikyene kikwega ubuyo bwa Kyala. Fiki mukukōléla umwe, “Ntwa”? *Ntwa* kokuti “bwenenakyo,” Ntwa yomwenenakyo gwa kyūma. Kangi linga Kyala mwenenakyo gwa une, linga une ne Gwake, kangi Umwene alinkusyumbutusya une ilisiku limo akabalilo kako une njege pa nsebwe unsobi, kangi alinkungolela une pa lubīngililo lumo, une ngubombaga fiki loli ukufwanikisya ikinyonywo Kyake, mumo Umwene aabombile Pauli. Ngimba une mbagile ukubomba bulebule akandu kalikosa akangi ukukinda ukukyūnga i Lisyu Lyake? “Fiki umwe mukungolela Une ‘Ntwa’?”

⁶⁸ Une ngulonda ukunkōlela umwinitu uyungi apa, ukukēta ukufwana nu mwene. Ngimba bule Yudasi, iki umwene ikufimbilisigwa ukumkumbukila Umwene nakyo? Uswe tukuyoba isya kukūmbukila u Ntwa. Yudasi ikilo iki kangi, o, mpaka umwene akaya kangi mma, isakufimbilisigwaga ukukumbukila ukuti umwene āgulisye ubwābuke-bwabupapigwe bwake. Umwēne ālyūlisye Yeso kuli ubukabi bwapamwene. Uswe tukūgila Yudasi. Uswe tukuyoba umwene āli gwakinyanyasi, miana umbibi, umwene atikufwana kuli u buyo nabumo pamo i kibugutila nakimo, umwene akaya gwakufwana ku Mwanya. Fiki? Umwēne ālyūlisye u Ntwa gwāke, ukufuma pāpo umwēne āli nu lusako nukuya u—u mfūndigwa, ukuya ntumigwa yumo, ubukōleligwe ubwapamwanya-ukukinda mwi Bāngèli, pamwanyapo ukukinda u nsololi. Umwēne āli nu lusako ukuya u—u ntumigwa, kangi āgulisye ubwābuke bula kuli u mfwalo gwakemwene. Kangi lilino umwēne ikufimbilisigwa ukukūmbukila ikyo. Umo mo mūmo umwēne ikukūmbukila Yeso: umfwālo gwamwēne.

⁶⁹ Kangi une nguswiga balinga ba abene ikilo iki bakāli bikwima mu kigemo, pōpe bikufwāla unselekesye gwa kwaya, bikwitugasya mu kikota kya diakoni, pamo ukwega u buyo bwa nkyungakyuma, nsūbiligwa, pamo kilikyosa ikyene kibagile ukuya, ubuyo bwake nkipanga, pamo undumbilili ku kigemo, kangi pope ikulisya ulusako lwake ku lutufyo lwa pamwenepamwene, “Dokotala, Bishopu *Gwakuti-na-gwakuti*,” kuli ulutūfyo lwapamwene, umfwālo gwapamwene.

⁷⁰ U nnyambala āyobile kwa une akabalilo kamo, “Une ngwitika ikyo kyo Bwanaloli. Loli linga une nālumbilile ikyo, une angali ngusuma mula mu lukindi.”

⁷¹ Ngimba umwe mukukumbukila u nnyambala unkabi na Lazaro, kyo fiki ikyabumalikisyo kyābo kangi ubupime bwa Syepwa bwalimilepo? Palema nalinga yumo āli...āli

nsumasuma, kangi uyungi āli nnyambala nkabi, loli ipicha yilinkusanuka ilisiku limo kangi bosa-babili ba abene bābagile ukukumbukila. Popāpo, abāndu ikilo iki bikiywēga isya Yudasi uyu ālyūlisye Umwēne kuli umfwālo gwapamwene, kangi bingi fiyo bikubomba ikindu kilakila umwisyugu, bikulisya Umwene panongwa ya mfwalo gwabobene.

⁷² U mpūti gwa masiku gala yōpe isa kukūmbūka abēne bālyūlisye ulusako lwābo lwa Umwēne, ulusako lwābo lwa kuya mbōmbi Gwāke, ukuya mfundigwa Gwake, ukwisa ukuya nsanuki kwa Mwene. Abēne bālyūlisye ikyēne kuli ubwifu ubwamwāfi bwambindimbini. Abēne bāli na kabini isya Kimanyisyo Kyāke. Fiki, akabalilo kākō Umwēne āli itolo ni fyīnja kalongo na fibili mbukusi, Umwēne ābagile ukubafulasya abēne injila yiliyōsa; kangi komma ukukyāgania ikyēne, ukuti yula āli Mesiya. Abene balinkutoligwa ukubomba ifindu ifi Umwene aabombile. Kangi abēne bātīlāga ukuti abēne āngālī bikutāga u bwapamwanya bwābo pankyēni pa bāndu pamwanyapo pamwanya-na-pamwanya, kangi abene bagulisisye ulusako lwabo. Kangi abene bali itolo batobesigwe bo yu Herodi aali.

⁷³ Kangi u mwenekaya gwa kipanga umwisyugu yo lulalula. Linga abēne bāsūbile mu fipanga-fipāgūke fyābo na fyosa bo ifyo, amasiku gala, kangi bātīlāga isya ubwābo—ubwābo u bwāpamwanya, abēne bākagigwāga pānja pa sunagogi, ngimba ikyēne kyāli fiki akabalilo kala? Ikyēne kyāli bwīputafifwāni! Ukwīputa ikimanyisyo kifwāni pamo bwīpūti bwa kipānga kifwāni, mbuyo bwa kwitikisya i Lisyu ilyabumi ili lyabonesigwe pankyeni pabo.

⁷⁴ Kangi abēne balinkukēta i Lisyu lya Kyala. Ili Bāngēli lyāyobīle, “Uswe tumbwēne Umwēne nu kumpalamasya Umwēne.” Abāndu bābūndu balinkubika ifiboko pa lyānalōli lyābūmi, i Lisyu ilibonekele lya Kyala gwabūmi; kangi ukwītikisya inyiho ni fimanyisyo ukwima pakati pa bene, bikusuka indeko ni sahani, ikindu kyakinyanyasi iki kikwimila pakati pa bene na Kyala gwabumi. Ena.

⁷⁵ Ngimba ikyēne kyāli fiki? Abēne bāli bakabini. Abēne bāli kabini ukulwāna ni Lyāke iliswēpano, ilitumule-lilāngāle i Lisīmbo lya Nongwainunu ili Umwēne āmanyisyāga, i Lisyu lya Tāta. Abēne bāli nubwifu nu Mwēne. Abēne bāli bakabini ba Umwēne. Kangi akabalilo kōsa abēne bali nu bukumbukilo, iki, pōpe mu gehena abēne bisakukumbukilaga, iyo yo njila abēne bisakukūmbukilīgwa. Iyo yo njila abene bisakufimbilisigwa ukumkumbukila Umwene.

Ugwe kuyoba, “O, abo bāli baFarisai.”

⁷⁶ Alipo unkikulu unnini uyu aalisibile ukwisa ku kipanga iki. O, une ngusakikisya lumu mwe bingi ba umwe mumenye umwene, umwēne ikwitugala ndukindi apa mu njila. Umwene

āgwile. Kangi akabalilo kosa une ngumbona umwene, umwene ikubopa kwa une, ikubika amaboko gake mu gangu, “Nkundwe Bill, nyīputila une. Une ngomokile nyuma.” Undume gwāke yo... Umma, une ngwinogona abene bikwitugasya itolo ndukindi apa. Une numbwene umwene mwa Mbepo, nalimbwene u Mbepo gwa Kyala pa mwene, kangi ikumoga, ikusangaluka, na fyosa bo ifyo. Kangi umwēne āgwile kubutali. Kangi umwēne ālāmbalēle lululu ulu nkipatala panja apa, ikufwa, abēne binogonaga. Kangi umwēne ātumile kuli une ukwīsa ukummwīputila umwēne.

⁷⁷ Umwene nu ndume gwake bali nubisisya banunu fiyo ku nkasi gwangu, akabalilo kako unkasi gwangu, unnini, ugwafilepukelepuke, undindwana umbwapufu-kukisyo, kangi abene bammulilāga umwene akadiresi akanini pamo ikindukimo kingi kingi, ukuntula umwene ukubuka ku sukulu. Kali ikyene kinini bulebule, ugwe ukabagila ukubomba ikindu kimokyene kwa Kyala pene papo Umwene ikukumbukila ikyene. “Mu mbwīngi mūmo umwe mubōmbīle ku banīni ba aba Bāngu abanini aba, umwe mubōmbīle ikyēne kwa Une.” Kangi ngati nkate pa mīsi, ikyēne kisakugomokelāga.

⁷⁸ Pala ālāmbalēle uyu umpelakisa, unnini, unkīkūlu ungomokela-nyuma, ikukūta, akolelīle ikiboko kyāngu. Kangi umwene... Une ndinkuti, “Ena, kalumbu, une—une nguyaga nu lwiputo kuli ugwe.”

⁷⁹ Kangi alāmbalēle ikitala ikikōnge ku mwēne āli nkīkūlu alāmbalēle pala ni fiboko fyāke fipīngēme, ikungēta une. Kangi ugwāke u mwanundumiana unkeke itūgēsye pa lubafu lwāke, ugwa kifuki malongo mabili, u gwalilino mboneke-Pūsi.

⁸⁰ Polelo, kisita kuswaya linga ingamu ya munduyumo yikufimbilisigwa ukuya Pūsi, loli une ngusanusya ukuti iyo yo... umwe mukapilikamo siku ingamu bo yila mmasiku aga gakindile. Elvis na Pūsi, kangi iyene yo itolo ngamu ya ngulilo, umwe muketile. Linga umwe muli nu mwāna akōleligwe ikyo, nkōlèla umwēne ingamu yamapālo, ukuti, pamo kapapo akēne yimo.

⁸¹ Polelo akabalilo kako umwene itugesye pala bo lula, alinkuketa ukukilania, kangi une ndinkwanda ukwinamisya untu gwangu, kangi une ndinkumbona umwene ikukēta naloliloli... Umwene alinkuti, “Gulila panandi! Kwāba gala amakātani!”

⁸² Une ndinkuti, “Une nāyāga pakupa itolo u lwīpūtō kuli u nkīkūlu uyu. Ngimba ukaya mma—ukaya mma ugwe u—u mwītiki?”

⁸³ Umwene alinkuti, “Une ngukubulaga ugwe lilino, uswe twe baMethodisti, kangi uswe tukulonda ugwe ukukwaba ikikingo kila!”

“Ena, mama,” kangi une ndinkukwaba ikikingo.

⁸⁴ Muketile, i kīndu kilakila. I kīndu kilakila umwīsyūgu, bakabini fiyo! Ngimba umwene āménye bulebule lo luko luki ulwa ndumbilili une nāli? Une ngālimbwēnemo siku unkikulu yula. Loli umwēne lumō āpilike umunduyumo ikuyoba ukuti une naalitike mu bubumbulusyo bwa babine, kangī umwene amanyisigwe ukulwana ni kyene. Umwene akāli nakyo nakimo ikyakubomba ni kyene, umwene āsukile amaboko gāke ga ikyene. Umwēne ātilāga ikyēne kyābagile ukugwa pa mwēne. Komma ukupāsyā, ikyēne kitisakubōmba, kisita ukukīnda Pilato ābagile ukukisuka ikyēne ukufuma nkiboko kyāke.

⁸⁵ Lilino, ikyo kukaya kuyoba kalikōsa akasitalugīndiko isya bāndu ba kiMethodisti; yula āli itolo nkīkūlu yumo. [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbi] Muketile? Ikyene lumō kyāli itolo bwinogonelo bwāke. Une ndikwinogona bosa abāndu ba Methodisti bikuyaga bo ulō, panongwa yakuti une niputiile bingi ba abene. Abēne bikungōlōla une ukwīputīla abēne, kangī ifimanyilo ni fiswīgo fibōmbīgwe pakati pa bēne. Ikyene kikayamo siku abandu mfipanga fila; ikyene kyo lubatiko ulu abene bali pāsī, ikyo kyo iki kikubomba ikyene. Lōli umwēne āli yumo mwa bala ba luko. Ngimba ikyēne kyofiki? Gwāpabwēlu umwāfi gwakisige-kyāmbindimbini, ubwīfu ubukamandīgwe-nu-mōhēsi.

⁸⁶ Une nābagile ukuyoba ikindukimo. Ku—ku lukomano lumō ulu lwāli apa nkaya akabalilo kamo, kangī abēne bālālusiye nongwa ya fiki abēne bakalingōlīle une ku lwēne. Lōli une ngukilaniaga itolo ikyo panongwa yakuti une ndi ku kāya. Lōli, kangī lōli, nayimo inongwa, ikyēne kyo itolo kabini, ikyēne kyo kimanyisyo, ikyēne kyo bwīpūtafiwāni. Mūmo fikuti uswe twābagile ukusopa ingongi syītu kwa aligwēsa, lōli akabalilo kāko ugwe kubopigwa...Yeso ālōndāga ukubōmba ikyēne. Kumbukilaga, ilisiku limo ugwe kufimbilisigwa ukukumbukila ikyo. Ugwe kufimbilisigwa ukukumbukila ikyene.

⁸⁷ Kikungumbusya itolo une isya buketi ubu bwatendekigwe lululu. U ndūmbilili, kangī āli pa kikēpe ikibūka mmwānya, ukukilania apa ku Kiyumba Heyburn. Kangī ālipo u nnyāmbāla batatu bīmīle nu ndumbilili uyu pa—pa kikēpe kila, kangī abene—abene bakamenye unnyambala uyu āli ndumbilili, une ngusakikisya umma. Kangī bo abene bāfyukile mmwānya, abene bosa bālīmīle pa kīpalo kya lwele. Kangī u nnyambala yumo alinkukelengania ukusyungutila ku ndumbilili yula, kangī alinkuti, “Ugwe umenye fiki? Iki kyo itolo kifuki ku kuMwanya mūmo uswe twisa kufikaga ngamo siku.”

⁸⁸ “Ena,” u ndumbilili alinkuti, “Une—une ngusakikisya ugwe uli ntalusye. Une—une ngusakikisya ukuti ugwe utalwīsyē, pene pāpo uswe tukusūbīla mu fyakubagilila fyītu twībēne, iki kyo kifuki mūmo uswe twisakuyagamo siku.” Uko ko kutalusya. Akabalilo kosa ugwe kusubila mu ifi ugwe kubomba, ugwe kukūmbukila iki ugwe ubombile. Kangī une ndi nsīsisimikisyi

ukuti bīngi ba uswe tumenye uswe tukābōmbile nakimo, uswe tutikubagila isya kalikōsa. Alinkuti, “Une ngusakisya linga uswe tukusūbila mu fyakubagila fyītu twībēne, apa po ukuya butali uswe twīsa kufikamo siku.” Ena, linga uswe tukusūbila, apo po bukuyaga butali būbo uswe twisakufika.

⁸⁹ Loli, o, une ngulonda ukuyoba ikindukimo. Linga une mbagile ukwibwa iki une nāli, kangi ukumbukilaga iki Umwene ali, linga une mbagile ukukumbukila Yeso, linga une mbagile ukukumbukila Umwene pa kipingika, linga une mbagile ukukumbukila iki Umwene aabombile kuli une, kangi une mbagile ukukumbukila isala iyi Umwēne āsukile imbībi syāngu, nukumba une u Mbepo Mwikemo ukundongolēla une, polelo une mfyusyigwe pamwanya pa kilikyosa iki kikukolelela ikisu iki. Une mfyusyigwe pamwanya pa kindu kilikyosa ikyamfu, mmabuyo Gammwanya mwa Kristi Yeso, kuko une mbagile ukulilanihana nu Mwene. Kula mu Kuyapo Kwake, ngwibwa iki une naalimo siku, ukwībwa imbībi syāngu syōsa na filifyōsa, panongwa yakuti isyēne sili mu Nyānja ya Kībwa. Ukwībwa fyōsa ifyāngu fyaiyolo, ukwībwa kilikyōsa, nu kukūmbukila ukuti Umwēne ālimbelile une Gwāke Mwēne, nu bufwe Bwāke Mwēne. Umwene alinkwega ubuyo bwangu. Kangi une ukuti ngaalinabo u bwabuke ukubuka nakumo loli ku gehena, Umwene alinkwega ubuyo bwangu nu kumfyūsa une ukufuma ku gehena. Umwene alinkubuka kula kuli une. Kangi Umwene alinkufyusya une mu lipyana Lyake mbwingi, mpaka lilino uswe tuli banabalumiana na banabalindwana ba Kyala, kangi uswe tukwitūgāsa mmabuyo Gammwanya mwa Kristi Yeso, tukusangaluka bwila nu kukūmbukila Umwene Yuyo atatwele uswe nubuponesyo mpaka na lino. Kangi nu lwītiko lwakukung’usya mu myoyo gyitu, ukutugutula uswe, kangi ni lipyana Umwene isakunyegaga une ukukindilila.

⁹⁰ Kangi ukwisila mmaso ga lwitiko une nguketa i Lisimbo Lyake likufwanikisigwa, “Fyosa ifi Umwene abamanyīle-ngani, Umwene akōlīle; fyōsa ifi Umwēne ākōlīle, Umwēne agōlwīsyē; kangi fyōsa ifi Umwēne agōlwīsyē, Umwēne abimike.” Polelo na iki mu linogono, une ngwima nkilundilo kya bandu, kuko u Mbepo gwa Kyala ali, kangi bafyusyigwe mmwanya ukwitugasya mmabuyo Gammwanya mwa Kristi Yeso. Bikulōndēsya i sala yīyo iki ikibūmba ikipene ikya būmi bwabūndu iki kili nu butike-bwa-ndūmbūla ubwākūfwa, kangi iki kikufimbilisigwa ukwima ilisiku limo, akabalilo kako ikylene kisakusanusigwaga nukupigwa indumbula ya Mbepo iyi yisakutika ukukīndilila mōsa nkabalilo akasitakwīma ukukīnda ikyo, kisita bubine, kisita busulumanie, kisita bukāngāle pamo kalikōsa.

⁹¹ Kumbukilaga Yeso. Akabalilo kako indeko yikuya nsitakāndu ku nyumba, kangi bukayapo kangi mma ubufu, kumbukilaga Yeso. Akabalilo kako u dokotala ikuti lukayapo

nu lusako kang'i mma, kumbukilaga Yeso. Akabalilo kâko u mōhési ikukugela ugwe; bo uswe tukwimba ulwimbo lwitu ulwakusâtila, "linga ingelo ukusyungutila uswe sikulundana, tuya i Ngamu Inyikemo yila ndwiputo."

⁹² Kukumbukila Yeso, kukumbukila ukuti Umwēne ikwisaga kang'i. Yulayula Yeso uyu âsôsígwe ukufuma kwa uswe isakugomokelága kângi mu luko mūmo uswe tumbwēne Umwēne ikubūka ku Mwanya. Kumbukilaga, Umwene isakugomokelága ku bala ba Bâke Mwēne.

⁹³ Unko uswe twipute. Kang'i ni mitu gyitu ginamisigwe, kang'i na aka akaNdumi akanini akakonyokekonyoke kakâli mu ndūmbūla yâko, ngimba ugwe ubagile kuli Umwēne ukukukumbūka ugwe lilino? Linga ugwe ubagile, itolo ukufyusya ifiboko fyâko, kang'i ikindu kimo ikyapasima, "Ntwa, ngumbukilaga une." Bo umwâti âyobîle, "Ngumbukilaga une akabalilo kâko amasosi gikugwa pâsi."

⁹⁴ Gwitu Nkînde Mwîkêmo Tâta, uswe lôsa twîkyêlile u Buyepo bwa Mbepo Mwîkêmo, bo Umwēne atunângisye uswe i Lisyu lya Būmi, bo uswe tukukumbūka i kibwîna ukufuma ku kîkyo uswe twâtumulígwèko kang'i lilino twêgigwe ukufuma nkibwina kila nu kubumbigwa mu bana ba Kyala, ukwisila mu lipyana lya Yeso Kristi. Une ngukumbuka Umwene, akabalilo kako dokotala aketege nkisyo kyangu nu kuyoba, "Akene ko itolo maminiti manandi ukongelelapo," Une ngukumbukila Yeso. Une ngukumbūka Yeso, akabalilo kâko une nâli ku kigemo ngukūtila i kisa kang'i u mōyo gwāngu gwâli nsito, Une ngukumbuka u nsigo ugu gulinkundeka une. Yeso alinkwega unsigo gwangu. I myêsi iminândi igi gikîndilepo, nitûgèsye pa kikota, ngukêta mula mbukêtêlo bwa lipîpa lya ndusu, ukutusalila ikyâkutusalila, kang'i Setano abâgile ukuti âlînogwîne, "Ulo lo lusako lwangu lilino." Kang'i akabalilo kâko i ndusu yâpūfwike, kang'i i lipîpa ni fipololo nu bubōmbêlo bwa ndusu fyâbūkile injila yiliyōsa, kang'i u mōto gwâbebelwike mōsa ukusyungutila une, kang'i une nâgelile ukufyūsyā ifilūndi fyāngu, kang'i ililopa likupininika, une ngukumbūka ikyēne âli Yeso. Akabalilo kako u ngānga, akabalilo kako umwene aketege nukuketa ukufulasya nakumo kubombigwe, umwene alinkuti, "Ikindu kyene iki une nkimenye, ukuti u Ntwa abagisenie ukuti itugesye pala, yôpe, ukumponesya umbombi Gwake, umwēne abagile ukuti âpūfulígwe ntupatu nu luko lwa kipufulo." O Kyala, mumo uswe twesa tukukumbuka ifindu ifyo!

⁹⁵ Uswe tukwisa ku Nyibuko yiswile ni Lopa, likwabiigwe ukufuma mu ndepa sya Immanueli. Tusayaga uswe, Ntwa, palikimo ikilo iki. Umwe mumenye i—i kyakunyonywa kang'i ikyakulonda kunyuma kwa ndumbula yiliyosa iyi yâfyusisye ikiboko. Ugwe umenye ikinyonywo nu kufumbwa. Kang'i ukuya mbombi Gwako, Ntwa, une—une ngwisa na bene, kang'i—kang'i ukufuma ku kipanga iki lilino, nu lwitiko, uswe tukubūka,

ukukīnda amabīngu nu mwēsi, ni ndōndwa ni—ni Njila Nyēlu Yalupyū, kangī lilino uswe tukwisa mu Kuyapo kwa Kyala. Kangī kibālūligwe ukukilania pankyēni pa une kyo kigemo kya golidi, pamwanya pala palāmbalēle i Likemo ili uswe tukukumbukila, Yeso, uyu āyobīle, “Itolo nsuma Tāta kalikōsa mu Ngamu Yāngu, Une nisa—une nisa kupaga ikyēne.” Unko ulwītiko lwītu lulingatolīgwa mma, Ntwa, lōli unko uswe tukūmbukēge ukuti uswe tukwāmbilila iki uswe tukusūma, linga uswe tukwītika ikyēne, bo uswe tukukūmbūka Yeso āfwīle ukuponesya ikyēne kuli uswe kangī ukupela ikyēne kisisimikisiyi.

⁹⁶ Ntwa, uswe tukukēta ukuti Ugwe kwēletesya i kiyūmba kyītu. Ikyēne āli Ugwe gwe gwābōmbile iki kuli uswe, uyu ātupēle uswe ubu ubwēletesye ubwa kipānga. Kangī uswe tumenye ukuti ikyene kyaali Ugwe, Ntwa, Yuyo atupele uswe ikipanga ku bwandilo. Uswe tukwīpūta ukuti Ugwe gwābagile ukusaya isukuliko syītu.

⁹⁷ Ntwa, uswe tukwīpūtīla u ntīmi gwītu, Nkundwe Neville, u Gwāko umwīyisye kangī gwaipyāna, mbōmbi unsūbiligwa. Yo īganile ukubōmbēla mu bufwāne bulibōsa, kisita kupāsyā linga ikyēne mo kikota kya kunyuma pamo ikyēne ko kupyāigila mōsa i kipānga. Kulikosa Ugwe kulondigwa Umwene, pala umwene ikulonda ukuya kyombo, ukukubombela Ugwe kulikosa kuko Ugwe kukolela. Uswe tukusuma, Kyala, ukuti—ukuti Ugwe nsayaga umwene.

⁹⁸ Kyala, ulugelo ulukulumba ulu lūlo une ngindilepo itolo, kangī abalindililahela aba bālīmīle na une, kangī ikipānga iki bābo—bābo bālīnyīpūtīle une, kangī kubumalikisyo ubupōnjōli bwālīsile. O Kyala, une ngusumila abene. Une ngukumbuka abene, nīne, Ntwa, kangī une nsisimikisye Ugwe kubomba.

⁹⁹ Uswe tukukumbukila isayo isi Ugwe ufumile ukuya kwa uswe. Kangī uswe tukukumbukila i Lisyu Lyako, ukuti Ugwe utikutulekamo siku uswe pamo ukututaga uswe, ubukāngāle butisakuya nakyo nakimo ikyakubōmba ikyēne, Ugwe pōpe kwisakutukūmbukāga uswe, akabalilo kāko ikīsū kitisakuya kangī mma na kabalilo kisakusimilila mwa Syēpwa. Ikyēne kišīmbigwe ikindukimo bo iki: “Abagīle u māma ukwībwa u mwānake uyu ikōnga? Une ngabagīla ukukwībwa ugwe, ugwe ung’wālīgwe pamwanya pa fikufi fya fiboko Fyāngu,” i misumali igī gyāng’wālīle ingamu syītu. Uswe tumēnye ukuti Ugwe kutukūmbūka uswe, Ntwa.

¹⁰⁰ Kangī Ugwe uli bwīla uyege mu mbukūmbusyo bwītu ubwalugano—fiyo, ukuya Mpoki gwītu, Mbumbulusyi gwītu, u Mwalafyale gwītu, u Nganigwa gwītu, u Bumi bwītu, u Lumuli-lwa-lisuba lwītu, Fyōsa-mu-Fyosa gwītu, yila insitakumalika i Nyībūko ya lipyāna lya Kyala nu lugano kwa uswe bāndu abagwāno ba kikolo kya Adamu. Tupaga ikyene, Ntwa, bo uswe

tukwibika twibene kwa Ugwe lilino, ukufuma ku kipanga ikilo iki, ukukumbukila Yeso. Ameni.

¹⁰¹ Ngimba umwe mukukumbukila Umwene? Umwe munganile Umwene? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi] Lilino une ngwinogona, mu Ndumi yitu innini ingonyoke, uswe tubagile ukuyoba iki. Pauli ayobile, “Kilikiyōsa uswe tukubōmba, uswe tukubōmba mwa Mbepo.” Mu findu fyosa uswe tukufimbilisigwa ukukumbuka Umwene. Unko uswe tulingatendekāga ilinogono mpaka uswe tukukumbukila Umwene; unko uswe tubombe nakimo, panongwa yakuti ikyene kisa kuyaga kyakubopela. Linga u ndugu ikukoma ulubafu lumu lwa lisaya, unko uswe tukumbukile iki Umwene ābombile bo uswe tukāli ukutika ukugomokela. Unko uswe tukūmbukile imbombo Syāke. Linga lulipo ilinogono ukutēndēka, unko uswe tugūlile, kumbukilāga lo luko luki ulwa lusalo uswe tukwīnogōna Umwēne āngāli ikutēndekāga, polelo unko ikyo kiyega u līnogōno lyitu. Linga uswe tukuya bēngo, unko uswe tukumbuke Umwēne akālīmo siku mbwēngo. Muketile? Linga uswe tukukilania ukuya bālūtēnde, kumbuka Umwēne ikwītūgāla mwa Syēpwa, akabalilo kakusanusya nakimo ku Mwēne. Ikyene kyo kyakulonda ni fundo ya ndumbula yitu. Unko uswe tunkūmbukile Umwene.

¹⁰² Kangi unko uswe tunkūmbukile Umwēne lilino bo uswe tukwīmba ulwīmbo ulu mwa Mbepo gwa Kuyapo Kwāke, *Une Nunganile Umwēne*. Linga ugwe kwitugasya mu lugano, ugwe kwitugasya mwa Kyala, kabuno Kyala yo lugano. Abene aba bikwitugala mwa Kyala bikwitugala mu lugano. Muketile? Kangi u lugano lukaya nu lubēngo nalumo. U lugano lukaya lwabwifu mma. U lugano lutikwitutumula mma. U lugano lutikwībōmbēla mwālo lwēne. U lugano lo bwila lōlōlo, lunyāfu, lwakuhobokela, lwakibabīlisi. Kisita kupasya bo bukali nki abāngi bali, u lugano lukusyāla lwēne. U lugano lo bumalikisyo bwa lipyāna. U lugano lo bumalikisyo bwa Kyala kuli uswe. Ukufuma pāpo fyōsa ifikūngilwa ifingi ni findu fikīndile, i sololi syītu, i ndimi syītu, i sanusyo syītu, fyosa ifi uswe tubōmbīlemo siku, pamo fiki-ifingi, akabalilo kāko ulugano lukwisa mula, ulwene lo bumalikisyo. Ikyene kyo pamwanya pa fyosa, panongwa yakuti fyosa ifingi fikutoligwa. Ikyene kyo—ikyene kyo minogono ga Bulongelo Bwapamwanya. Ikyene kyo Mbanda ya bupinyilo. Ulwēne lo Lutōndwa Lwakululu ulu lukukyūnga abanyāmbāla bapanyānja batalwile. Ulwēne yo Kampasi uyu ikulōngosya uswe. U lugano lo bumalikisyo. Unko uswe tukūmbukile ikyēne bo uswe tukwīmba, “Une nunganile Umwēne.”

Une nunganile Umwene, une nunganile Umwene

Panongwa yakuti Umwene alinganile tasi une Kangi ālyūlile ubupoki bwāngu

Pa mpiki gwa Kalvari.

Une nunganile Umwene, une nunganile
Umwene

Panongwa yakuti Umwene ukwanda . . .

Lilino kumbukilaga, “Umwene alinganile une, kangi alinkupa u Mwanundumiana Gwake.”

Kangi älyülile ubupoki bwāngu

Pa mpiki gwa Kalvari.

¹⁰³ Lilino bo u kalumbu gwītu ukwīm̄b’ulusāmbō kuli uswe . . . [Nkundwe Branham ikung’ung’usya *Une Nunganile Umwene*—Nsimbi] Unko uswe itolo mbunyafu bwa bulilanisi, akabalilo kākō uswe twitūgesye palikimo mmabuyo Gammwanya mwa Kristi, lilino ega fyosa, filifyosa ukufuma mu ndumbula yako. Kangi kumbukilaga, i Lisyu lya Kyala likuyoba lūlo. Une ne gwambombo Gwake. Umwene ali apa. Polelo unko uswe itolo tuponanie ifiboko nu munduyumo, nukuyoba, “Kyala akusaye ugwe, nkundwe.” Linga ugwe uli nu ndugu, fyuka mmwanya kangi bukaga ku mwene, muketile, “Kyala akusaye ugwe, nkundwe,” bo uswe tukwīm̄ba ingobelo kangi nukuponania ifiboko yumo nu nnine. Ngimba umwe mutikubombaga ikyene lilino, naloliloli nubunoge mwa Mbepo.

Une nunganile Umwene, (Kyala akusaye ugwe,
Nkundwe Roy.) . . . nunganile Umwene

Panongwa yakuti . . . tāsī ānganile une

Kangi älyülile ubupoki bwāngu

. . . ? . . . Na maboko gitu mmwanya lilino.

Une nunganile Umwene, une nunganile
Umwene

Panongwa yakuti . . . (Kumbukilaga Yeso!)

Kangi älyülile ubupoki bwāngu

Pa mpiki gwa Kalvari.

¹⁰⁴ Lilino unko uswe twinamisye imitu gyitu kangi nukung’ung’usha ikyene. Kukūmbukila Yeso!

. . . tāsī ālingānile une.

[Nkundwe Branham ikung’ung’usya.]

¹⁰⁵ Lilino bo u kalumbu gwītu ikukub’isambo, nubunoge kangi nubutōfu, une nguyaga pakunsuma unkundwe gwītu unnunu . . . Nkundwe Neville, ugwe uli ni lisyu ugwe kulonda ukuyoba, kalikosa? Umma ndaga. Une ngunsumaga Nkundwe Collins kunyuma kula, unkundwe gwītu unsūbilígwa, unnini apa, yumo mwa babōmbela-palikimo, linga umwene ikutusatisya uswe ndwiputo. Bo uswe tukwinama imitu gyitu, Nkundwe Collins.

62-1209 Kukūmbukila U Ntwa
Kitembe Kya Branham
Jeffersonville, Indiana U.S.A.

KYANGONDE

©2025 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org